

MANAGEMENTOVÁ OPATŘENÍ V NPP VÁTÉ PÍSKY

MGR. PETR SLAVÍK
ING. SYLVA HOLÁNOVÁ

AOPK ČR, Regionální pracoviště Jižní Morava

9. září 2025

Název prezentace | 9. září 2025

- zdroj: <https://mapy.com>

NPP VÁTÉ PÍSKY

- Vyhlášena 1990 ONV v Hodoníně (CHPV)
- Katastrální území: Bzenec, Vracov
- Rozloha původní: 99 ha
- Rozloha dnes: 74 ha
- Délka 10 km
- Překryv s EVL Váté písky a PO Bzenecká Doubrava-Strážnické Pomoraví

Správa:

1992 – 2004 AOPK, středisko Brno

2005 – 2014 AOPK, SCHKO Bílé Karpaty

2015 – 2025 AOPK, regionální pracoviště Jižní Morava

Od 2025 – AOPK, SCHO Bílé Karpaty

NPP VÁTÉ PÍSKY

Předmět ochrany:

- a) jednoletá vegetace písčin
- b) otevřené trávničky vátých písků s paličkovcem šedavým (*Corynephorus canescens*)
- c) panonské písčité stepi
- d) biotop tesaříka (*Nothorhina muricata*), puchýřníka (*Zonitis flava*), slíd'áka pískomilného (*Alopecosa psammophila*), vřetenušky pozdní (*Zygaena laeta*), ještěrky zelené (*Lacerta viridis*), skřivana lesního (*Lullula arborea*), lelka lesního (*Caprimulgus europaeus*)

JEDNOLETÁ VEGETACE PÍŠČIN

Chmerek roční (*Scleranthus annuus*)

OTEVŘENÉ TRÁVNÍKY VÁTÝCH PÍSKŮ

Paličkovec šedavý (*Corynephorus canescens*)
(+ kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*))

PANONSKÉ PÍŠČITÉ STEPI

Smil písečný (*Helichrysum arenarium*) –

ROSTLINY

Silenka lepkavá (*Silene viscosa*)

Šater latnatý (*Gypsophila paniculata*)

ROSTLINY

Divizna brunátná (*Verbascum phoeniceum*)

Křivatec maličký (*Gagea pusilla*)

ŽIVOČICHOVÉ

Vřetenuška pozdní (*Zygaena laeta*)

Ještěrka zelená (*Lacerta viridis*)

MANAGEMENT DO ROKU 2008

- odstraňování invazních a nepůvodních rostlin (akát, šeřík, tavolníkovec, křídlatka)
- redukce borovice, břízy, osiky, bezu černého
- kosení třtiny křovištní (min. 3 × ročně)
- jednorázové kosení úhoru (orná zatravněná v roce 1992)
- odstranění zbytků staveb drážních domků

MANAGEMENT DO ROKU 2008

- odstraňování invazních a nepůvodních rostlin (akát, šeřík, tavolníkovec, křídlatka)
- redukce borovice, břízy, osiky, bezu černého
- kosení třtiny křovištní (min. 3 × ročně)
- jednorázové kosení úhoru (orná zatravněná v roce 1992)
- odstranění zbytků drážních staveb a zařízení

MANAGEMENT V LETECH 2010 - 2024

- odstraňování invazních a nepůvodních rostlin (akát, pajasan, střemcha pozdní, šeřík, zlatobýl kanadský)
- redukce borovice, břízy, osiky
- podpora dubu (oplocenky)
- narušování ploch s vyvinutým travinným porostem diskováním (trhání pařezů)
- strhávání eutrofizované vrstvy na plochách s porosty třtiny křovištní

NARUŠOVÁNÍ POVRCHU DISKOVÁNÍM

- Hloubka 15 cm
- Levné
- Problémy:
 - dimenze techniky, šířka disků
 - přeřezávání kořenů vede k zahušťování drnu výběžkatých trav (třtina)

NARUŠOVÁNÍ POVRCHU DISKOVÁNÍM

2016

2017

VYTRHÁVÁNÍ PAŘEZŮ

- Pomístní narušování povrchu
- Problémy:
 - nelze přesně uvést množství a kalkulaci
 - nákladné
 - kontroverzní z hlediska entomofauny

STRHÁVÁNÍ EUTROFIZOVANÉ VRSTVY

- Plán 1 ha ročně
- Hloubka 30 – 100 cm
- Problémy:
 - složitá administrace
 - ochrana kabeláže dráhy a trati
 - problematické ukládání materiálu
 - vysoké náklady

STRHÁVÁNÍ EUTROFIZOVANÉ VRSTVY

Před stržením

Po stržení

STRHÁVÁNÍ EUTROFIZOVANÉ VRSTVY

Před stržením

Po stržení

STRHÁVÁNÍ EUTROFIZOVANÉ VRSTVY

2 roky po stržení

3 roky po stržení

DROBNÉ LOKÁLNÍ ZÁSAHY – někdy i vlastními silami

seč výmladků

úklid,
údržba návštěvnické infrastruktury

hrabání jehličnaté opadanky

MANAGEMENT OD ROKU 2025

- odstraňování invazních a nepůvodních rostlin (akát, pajasan, střemcha pozdní, zlatobýl kanadský)
- redukce borovice, břízy, osiky
- narušování ploch se zapojujícím se porostem pojezdy těžkou technikou
- extenzivní pastva koní na plochách s porosty třtiny křovištní
- řízené vypalování
- strhávání eutrofizované vrstvy

POŽÁRY

- Zdroj: vlaky
- Každoročně, plochy do 2 ha
- Šíření větrem
- Problémy:
 - rizikové v plochách s nahromaděnou stařinou a pařezy
 - v případě požáru lesa vysoké náklady

POŽÁRY

POŽÁRY

Zapojený porost

Protipožární pás

POŽÁRY

měsíc po požáru

NEVHODNÁ ÚDRŽBA

OBKLÍČENÁ NPP...

PŘÍRODA JE NAŠE DĚDICTVÍ I BUDOUCNOST

MGR. PETR SLAVÍK

ING. SYLVA HOLÁNOVÁ

petr.slavik@aopk.gov.cz;

sylva.holanova@aopk.gov.cz

Děkujeme za pozornost

